

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, și adoptarea unor măsuri în domeniul energiei

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

O reprezintă necesitatea actualizării OUG nr. 27/2022 ținând cont de condițiile economico-financiare ale pieței de energie din prezent, precum și necesitatea elaborării cadrului legislativ aplicabil ulterior finalizării schemei de sprijin în vederea asigurării unei perioade de tranziție în procesul de revenire la piața liberalizată și a unei protecții corespunzătoare a clienților finali de energie electrică și gaze naturale.

2.2 Descrierea situației actuale

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, (OUG nr. 27/2022) a fost aprobată o schemă de sprijin pentru clienții finali din piața de energie electrică și gaze naturale, schemă de sprijin care se aplică începând cu data de 1 aprilie 2022 până la data de 31 martie 2025, iar sprijinul financiar este acordat prin intermediul Fondului de Tranziție Energetică.

Prin actul normativ, care de-a lungul timpului a suferit o serie de modificări, au fost promovate diverse măsuri de sprijin pentru consumatorii casnici și noncasnici de energie electrică și gaze naturale, fiind acordat un sprijin financiar stabilit ca urmare a analizării și luării în considerare a prețurilor existente la momentul respectiv pe piața de energie.

În prezent, urmare tendinței de stabilizare și chiar de reducere a prețurilor la energie electrică și gaze naturale înregistrată atât la nivel național, cât și european, se impune o actualizare a actului normativ care să țină cont de aceste evoluții, astfel încât clienții finali să poată resimți respectiva scădere. De asemenea, este necesară o ieșire graduală din schema de sprijin și revenirea la piețele liberalizate de energie, într-o formă care să includă o perioadă de tranziție necesară clienților pentru readaptarea la mecanismele pieței liberalizate și care să asigure, în continuare, protecția clienților vulnerabili față de volatilitatea încă ridicată din piață. În acest sens, împreună cu autoritatea de reglementare din domeniul energiei, care monitorizează tendințele înregistrate la nivelul piețelor de electricitate și gaze naturale, au fost convenite o serie de propuneri care vizează renunțarea graduală la schema de sprijin și revenirea la principiile pieței liberalizate de energie.

Dat fiind necesitatea de a se asigura ieșirea din schemă cât mai curînd posibil și de a da clienților posibilitatea de a beneficia cât mai rapid de scăderea prețurilor angro înregistrată la energie electrică și gaze naturale, se impune promovarea unei ordonanțe de urgență prin intermediul căreia să se efectueze modificările necesare.

Pentru a realiza decarbonizarea aprovizionării sale cu energie electrică și pentru a îndeplini aceste obligații de reducere a emisiilor de dioxid de carbon, România a efectuat o revizuire a instrumentelor sale de sprijin pentru producția de energie electrică cu emisii reduse de carbon, ținând cont și de cerințele cuprinse în Reforma 1 - *Reforma pieței de energie electrică, prin înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare stimulat pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile* din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență, Componenta 6 – Energie, care urmărește definitivarea cadrului legislativ și implementarea mecanismului Contractelor pentru Diferență pentru producția de energie electrică cu emisii scăzute de carbon, prin care se asigură predictibilitate investitorilor prin securizarea venitului pentru fiecare MWh produs pentru o perioadă suficientă de timp (Jalon 116).

Potrivit art. 6 lit.d) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Energiei, în calitate de minister de resort:

”d) elaborează, în colaborare cu ANRE, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și Ministerul Finanțelor, mecanismele, precum și cadrul legal primar și secundar pentru realizarea de investiții prin contracte pentru diferență, care includ:

- cadrul legislativ de implementare și de reglementare complementar a schemei de sprijin;
- cadrul de funcționare, schema de aplicare și metodologia de stabilire a prețului;
- nominalizarea entităților desemnate pentru administrarea schemei de finanțare și a schemei de aplicare, domeniul de competență și responsabilitate al acestora;
- modul de finanțare, mecanismul de sprijin prin ajutor de stat și modalitățile de contractare fără licitație, pentru a sprijini proiecte unice;
- regulamentul de alocare a capacităților;
- procesul de alocare standard și cerințele de eligibilitate a operatorilor economici pentru participarea, condițiile de acordare și de încheiere a contractelor;
- contractul-cadru pentru mecanismul contractelor pentru diferență;”

Luând în considerare că prevederile art. 6 lit. d) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare nu oferă suficientă claritate în ceea ce privește elaborarea și aprobarea cadrului legal primar și secundar pentru realizarea de investiții prin contracte pentru diferență, este necesară stabilirea unui cadru legislativ coerent, care să identifice în mod expres condițiile și modalitatea de implementare a mecanismului de sprijin prin contracte pentru diferență pentru tehnologiile cu emisii reduse de carbon.

Finanțarea mecanismului de sprijin contracte pentru diferență pentru tehnologiile cu emisii reduse de carbon se va realiza din fonduri europene nerambursabile și/sau prin plata unei/unor contribuții aplicate consumatorilor finali de energie electrică, denumită în continuare *contribuție CfD*, precum și din alte surse identificate în condițiile legii. Spre exemplu, în cazul schemei de ajutor de stat sub forma de contracte pentru diferență pentru

producerea de energie electrică din surse regenerabile de energie eoliană onshore și solară fotovoltaică, autorizată prin Decizia COM C (2024) 1596 final din 06.03.2024 – SA 108510(2023/N), finanțarea se asigură prin Fondul pentru Modernizare reglementat la nivel național prin Ordonanța de urgență nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin Fondul pentru modernizare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. Cheltuielile administrative ale schemei sunt asigurate printr-o contribuție CfD aplicate consumatorilor finali de energie electrică.

2.3 Schimbări preconizate

Prezentul proiect de act normativ are drept scop instituirea următoarelor măsuri temporare:

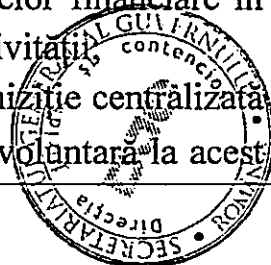
- pentru claritate a fost introdusă obligația furnizorului de a defalca prețul final pe aceleași componente în oferta de furnizare, în contractul de furnizare și în prețul final facturat clientului final, în concordanță cu prevederile Regulamentului (UE) 2016/1952 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile europene referitoare la prețurile la gaze naturale și energie electrică, potrivit cărora prețul practicat în cazul clienților finali de gaze naturale/energie electrică pe tranșă de consum este suma celor trei componente principale: componenta referitoare la energie și la furnizare, componenta referitoare la sistem/rețea (de transport și distribuție) și componenta care cuprinde impozitele, comisioanele, taxele și tarifele

- luând în considerare evoluțiile costurilor pe care le înregistrează furnizorii de gaze naturale, este necesară actualizarea componentei de furnizare pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale și luarea în considerare a noii valori la stabilirea prețului final;

- se propune scăderea prețului gazelor naturale pe care producătorii de gaze naturale care desfășoară atât activități de extracție onshore și/sau offshore, indiferent de data începerii acestei activități, cât și activități de vânzare a gazelor naturale au obligația să le livreze, începând cu data de 1 aprilie 2024, furnizorilor clienților casnici, furnizorilor producătorilor de energie termică sau direct către producătorii de energie termică și operatorului de transport și sistem/operatorilor concesionari de distribuție titulari ai unei licențe de operare - operatori de rețea de la 150 lei/MWh la 120 lei/MWh;

- de asemenea, având în vedere scăderea prețurilor pe piețele de energie electrică, se propune reducerea plafonului pentru care se plătește taxa de solidaritate de către producătorii de energie electrică la 400 de lei/MWh în vederea asigurării sursei financiare necesare susținerii schemei de sprijin; pe baza acelorași considerente, se propune reducerea valorii de tranzacționare prin Mecanismul de achiziție centralizată de la valoarea de 450 de lei/MWh la 400 de lei/MWh, această măsură asigurând reducerea impactului bugetar, în procesul de compensare, și fluidizarea circuitelor financiare în sensul că furnizorii vor avea sume mai mici blocate în desfășurarea activității.

- se propune reducerea perioadei de aplicare a Mecanismului de achiziție centralizată de la data de 31 martie 2025 la data de 31 martie 2024, participarea voluntară la acest

mecanism începând cu data de 1 aprilie 2024, precum și posibilitatea tuturor producătorilor de energie electrică de a participa în mod voluntar la acest mecanism pentru a se putea relua tranzacțiile pe baza mecanismelor concurențiale și pentru a se stimula creșterea lichidității, astfel încât să se permită furnizorilor achiziția de energie necesară prin contracte pe termen mediu și lung; pentru tranzacțiile derulate prin intermediul Mecanismului de achiziție centralizată nu se va plăti contribuția la Fondul de Tranziție Energetică;

- se propune creșterea marjei prevăzută în cadrul art. 5 din cuprinsul anexei nr. 6.1 de la 2% la 10% în vederea stimulării reluării cumpărării și vânzării pe piața angro care va avea ca efect:

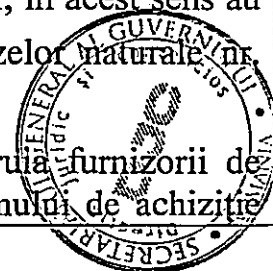
i. Crearea de surse pentru susținerea schemei de compensare

ii. Creșterea lichidității în piața concurențială, ceea ce va conduce la prețuri de referință relevante și la restabilirea echilibrului în piețele de energie.

- introducerea unor clarificări cu privire la aplicarea unora dintre prevederile OUG nr. 27/2022, având în vedere solicitările de clarificare primite din partea furnizorilor de energie electrică și gaze naturale, pentru asigurarea funcționării schemei de sprijin prin instituirea unor norme de aplicare clare și neechivoce; astfel, a fost clarificată prevederea referitoare la prețul din ofertele-tip de furnizare a energiei electrice/gazelor naturale elaborate și publicate de către furnizori, în sensul că acesta nu poate depăși valoarea prețului final facturat doar pentru perioada de aplicare a prețurilor maxime plafonate, respectiv 1 ianuarie 2023-31 martie 2025, precum și prevederea referitoare la modalitatea de stabilire a prețului final facturat, în sensul că aceasta se aplică tuturor clienților finali până la data de 31 martie 2025, fiind cuprinse și contribuțiile aferente schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, precum și contravaloarea certificatelor verzi aferente sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile;

- având în vedere importanța asigurării în plan economic și social a unui nivel ridicat de protecție a clienților finali de energie electrică/gaze naturale și după perioada de aplicabilitate a prevederilor prezentei ordonanțe, se propune ca pentru perioada 1 aprilie 2025 – 31 martie 2026, furnizorii de energie electrică/gaze naturale să elaboreze și să publice/comunice oferte tip doar pentru perioade de aplicare din intervalul 1 aprilie 2025 – 31 martie 2026 pentru care au achiziționat, la data elaborării ofertei, o cantitate de energie electrică/gaze naturale cel puțin egală cu 50% din consumul clienților finali în regim concurențial și în regim de serviciu universal din portofoliu, după caz, realizat în ultima lună pentru care există date de consum la data elaborării ofertei; în acest sens au fost efectuate modificări și în cadrul Legii energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012;

- se propune implementarea unui mecanism prin intermediul căruia furnizorii de energie electrică ce achiziționează energie prin intermediul mecanismului de achiziție

centralizată de energie electrică prevăzut în anexa nr. 11 să poată beneficia de garanțiile de origine aferente cantităților de energie electrică din surse regenerabile tranzacționate (Anexa nr. 12);

- dată fiind evoluțiile înregistrate cu privire la prețurile la energie electrică, din ultimele luni, se va propune scăderea valorii maxime a prețului mediu ponderat al energiei electrice la care ANRE calculează sumele de decontat de la bugetul de stat, de la 900 lei/MWh la 700 lei/MWh.

- modificarea unor prevederi din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în vederea punerii în acord cu legislația europeană și clarificări privind prescrierea dreptului ANRE de aplica sancțiuni contravenționale.

- abrogarea prevederilor art. 21 alin. (3) din cuprinsul Ordonanței nr. 163/2022 pentru completarea cadrului legal de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, ca urmare a punctului de vedere exprimat de COM la solicitarea autorităților române, în sensul că nu poate fi considerată netranspunere situația în care un stat membru decide să nu transpună o dispoziție opțională dintr-o directivă (Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile).

- Se propune reglementarea unor aspecte aferente cadrului general pentru implementarea și funcționarea mecanismului de sprijin prin contracte pentru diferență pentru tehnologiile cu emisii reduse de carbon.

La propunerea Ministerului Energiei, în calitate de minister de resort și administrator al schemelor de sprijin sub forma contractelor pentru diferență, prin hotărâre a Guvernului urmează să se aprobe, în principal, următoarele:

- cadrul de funcționare a mecanismului de sprijin aplicabil tehnologiilor eligibile de producere a energiei electrice prin intermediul schemelor de ajutor de stat/ajutor de stat ad-hoc, sub forma contractelor pentru diferență;

- norme privind finanțarea mecanismului de sprijin prin contractele pentru diferență pentru tehnologiile eligibile de producere a energiei electrice; aceasta se propune a se asigura din fonduri europene nerambursabile, prin plata unei/unor contribuții aplicate consumatorilor finali de energie electrică, precum și din alte surse identificate în condițiile legii”.

2.4 Alte informații *)

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ

Pot fi generate beneficii pentru clienții casnici și noncasnici din perspectiva reducerii nivelului maxim al prețului final facturat, în vederea garantării celui mai mic preț

3.2 Impactul social.

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect

3.4 Impactul macroeconomic.

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Având în vedere consumul de energie electrică și gaze naturale, proiectul de act normativ poate genera un impact pozitiv pentru mediul de afaceri.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect

3.9 Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.*)**

- în mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
b) bugete locale:						

i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:

a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8 Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 5-a:

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
Prin proiectul de act normativ se creează premisa legală pentru emiterea de către ANRE a unei reglementări (legislație secundară) prin care să introducă în sarcina furnizorilor de energie electrică/gaze naturale a unor obligații de informare a clienților finali cu privire la eliminarea schemei de sprijin și cu privire la modul de stabilire a prețurilor de furnizare

din oferte/contracte după eliminarea acestora, precum și a unor obligații de a transmite noi oferte elaborate conform prevederilor aplicabile în perioada de tranziție.	
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect	
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect	
5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect	
5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect	
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect	
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect	
5.6. Alte informații Nu au fost identificate	
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect	
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect	
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect	
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect	
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ: proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 329/2024. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social – proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr. 2303/2024. d) Consiliul Concurenței a emis adresa nr. RG/4147/2024. e) Curtea de Conturi Se solicită puncte/avize/opinii din partea Ministerului Afacerilor Externe, Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale “OPCOM” S.A., Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” – SA.	
6.6 Alte informații Nu au fost identificate	

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost îndeplinite procedurile de transparență instituite prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Proiectul de act normativ a fost publicat pe pagina oficială a Ministerului Energiei la data de 15.03.2024.

Până la data de 22.03.2024, au fost primite opinii/recomandări/propuneri din partea companiilor din domeniul energetic și a asociațiilor profesionale de profil. Întrucât adoptarea prezentului act normativ se circumscrie reglementării unei situații urgente sau a uneia care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, reprezentat de necesitate corelării evoluțiilor recente de pe piața de energie electrică și gaze naturale cu prețul acestor utilități la nivelul clientului final, se propune ca adoptarea acestuia să se realizeze în condițiile prevederilor art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect

7.3 Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 8-a:

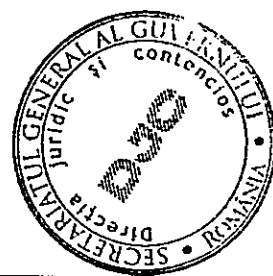
Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect

8.2 Alte informații

Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, și adoptarea unor măsuri în domeniul energiei, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

